

พระราชบัญญัติ

วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิทยาลัยครู

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
วิทยาลัยครู พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิทยาลัยครู” หมายความว่า วิทยาลัยต่าง ๆ ที่ได้จัดตั้งขึ้นหรือยกฐานะขึ้นตามมาตรา ๖

“สภา” หมายความว่า สภาการฝึกหัดครู

“อธิการ” หมายความว่า อธิการวิทยาลัยครู

“รองอธิการ” หมายความว่า รองอธิการวิทยาลัยครู

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๕ ให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันการศึกษาและการวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการและผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี ทำการวิจัย ส่งเสริมวิชาชีพและวิทยฐานะของครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรมและให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

ให้วิทยาลัยครูเป็นส่วนราชการในกรมการฝึกหัดครู สังกัด
กระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๖ เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเห็น
สมควรจัดตั้งวิทยาลัยครูในท้องที่ใด หรือเห็นสมควรยกฐานะ
สถาบันฝึกหัดครูที่ได้ดำเนินการสอนอยู่แล้วในวันที่พระราช
บัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นวิทยาลัยครูตามพระราชบัญญัตินี้ ให้
เสนอเรื่องต่อสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การจัดตั้งวิทยาลัยครูหรือการยกฐานะสถาบันฝึกหัดครูตาม
วรรคแรกให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ วิทยาลัยครูแต่ละแห่ง มีส่วนราชการดังนี้

(๑) สำนักงานอธิการ

(๒) คณะวิชา

สำนักงานอธิการ อาจแบ่งออกเป็นแผนก

คณะวิชาอาจมีภาควิชาได้

มาตรา ๘ การแบ่งส่วนราชการของวิทยาลัยครู การแบ่ง
แผนกในสำนักงานอธิการ และการแบ่งภาควิชาในคณะวิชา
หรือการยุบเลิกการแบ่งส่วนราชการหรือแผนกหรือภาควิชา
ดังกล่าวให้ทำเป็นประกาศกระทรวงศึกษาธิการ โดยประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษา

ฉบับพิเศษ หน้า ๒๖

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๕ ให้กระทรวงศึกษาธิการจัดสรรเงินงบประมาณ ให้แก่กรมการฝึกหัดครูตามที่เห็นสมควรเพื่อดำเนินกิจการ วิทยาลัยครู ทั้งนี้ โดยแยกเป็นพิเศษจากงบประมาณเพื่อการ อื่นของกรมการฝึกหัดครู

เงินงบประมาณ เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่างๆ รวมทั้งทรัพย์สินซึ่งมีผู้ให้แก่กรมการฝึกหัดครูเพื่อกิจการ วิทยาลัยครูแห่งใด ให้กรมการฝึกหัดครูจัดสรรเพื่อประโยชน์ และวัตถุประสงค์ของวิทยาลัยครูแห่งนั้น

รายได้ที่กรมการฝึกหัดครูได้รับจากกิจการวิทยาลัยครู แต่ละแห่งไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมาย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

หมวด ๒

การดำเนินงาน

มาตรา ๑๐ ให้มีสภาการฝึกหัดครู ประกอบด้วย

(๑) นายกสภา ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดย ตำแหน่ง

(๒) อุปนายกสภา ได้แก่ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู โดย
ตำแหน่ง

(๓) กรรมการสภาโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมสามัญ
ศึกษา อธิบดีกรมอาชีวศึกษา อธิบดีกรมวิชาการ ผู้แทนทบวง
มหาวิทยาลัยของรัฐ รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครูฝ่ายวิชาการ
และหัวหน้ากองการฝึกหัดครู

(๔) กรรมการสภา ซึ่งจะได้เลือกตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่ง
อธิการจำนวนไม่เกินหกคน

(๕) กรรมการสภา ซึ่งจะได้เลือกตั้งจากคณาจารย์
ประจำจำนวนไม่เกินหกคน

(๖) กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำของ
นายกสภา อุปนายกสภาและกรรมการสภาตาม (๓) (๔)
และ (๕) มีจำนวนไม่เกินหกคน

ให้รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครูฝ่ายวิชาการเป็นเลขานุการ
สภา และให้หัวหน้ากองการฝึกหัดครูเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

ให้กรรมการฝึกหัดครูทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน
ของสภา

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๑ การเลือกตั้งกรรมการสภาตามมาตรา ๑๐ (๔) ให้บรรดาอธิการเป็นผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งกรรมการสภาตามมาตรา ๑๐ (๕) ให้บรรดาคณาจารย์ประจำเป็นผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการสภามรรคหนึ่ง ให้กำหนดเป็นข้อบังคับของสภา

มาตรา ๑๒ ให้กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิตำรงตำแหน่งสองปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ในกรณีที่กรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิป้นจากตำแหน่งก่อนวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว หรือในกรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิปเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภาซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

มาตรา ๑๓ สภามีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของวิทยาลัยครู และมีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) ออกข้อบังคับและวางระเบียบของวิทยาลัยครู ตลอดจนกำหนดคุณสมบัติและพื้นความรู้ของผู้มีสิทธิเข้าศึกษา

ในวิทยาลัยครู และวางระเบียบการบริหารภายในวิทยาลัยครู

- (๒) อนุมัติหลักสูตรต่าง ๆ
- (๓) หาวิธีการอันจะยังการศึกษาอบรมและการวิจัยของวิทยาลัยครูให้เจริญยิ่งขึ้น
- (๔) อนุมัติการให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตร
- (๕) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษา การฝึกหัดครู และปัญหาทางการศึกษาอื่น ๆ ตามที่กระทรวงศึกษาธิการหารือ
- (๖) พิจารณาการจัดตั้ง ยุบรวม และเลิก คณะวิชา และภาควิชา
- (๗) พิจารณาการจัดตั้งวิทยาลัยครูและการยกฐานะสถาบันฝึกหัดครู
- (๘) พิจารณาการแต่งตั้ง โยกย้าย และถอดถอน อธิการ รองอธิการ หัวหน้าสำนักงานอธิการ รองหัวหน้าสำนักงานอธิการ หัวหน้าคณะวิชา รองหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา รองหัวหน้าภาควิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

๑๓ (๕) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำและการพิจารณา
งบประมาณการเงินและทรัพย์สินของวิทยาลัยครู

๑๓ (๑๐) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อส่งเสริมให้คำแนะนำหรือ
ดำเนินกิจการของวิทยาลัยครู

มาตรา ๑๔ ให้นายกสภาเป็นผู้เรียกประชุมสภา

ถ้ากรรมการสภาตั้งแต่สามคนขึ้นไปร้องขอให้สภาประชุม
เพื่อถกพิจารณาอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้นายกสภาเรียกประชุม

ในการประชุม ต้องมีกรรมการสภามาประชุมอย่างน้อย
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นายกสภาเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่นายกสภา
ไม่อาจมาประชุมได้ ให้อุปนายกสภาเป็นประธาน ในกรณีที่
นายกสภาและอุปนายกสภาไม่อาจมาประชุมได้ ให้ที่ประชุม
เลือกกรรมการสภาคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๕ การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก กรรมการ
คนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน
ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียง
ชี้ขาด

มาตรา ๑๖ วิทยาลัยครูแต่ละแห่งให้มีอธิการคนหนึ่งเป็น
ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบในการบริหารงานของวิทยาลัยครู และ

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

จะให้ร้องขอธิการคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการจะมอบหมาย

อธิการนั้นจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของวิทยาลัยครู โดยคำแนะนำของสภา และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกก็ได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้ การถอดถอนอธิการก่อนครบวาระต้องนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงถอดถอน

รองอธิการนั้นให้สภาแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการจากคณาจารย์ประจำของวิทยาลัยครู และให้ดำรงตำแหน่งชั่วระยะเวลาที่อธิการนั้นดำรงตำแหน่งอยู่ เว้นแต่จะได้มีการถอดถอนในระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๑๗ อธิการและรองอธิการต้องได้รับปริญญาจากวิทยาลัยครูหรือได้รับปริญญาหรือเทียบเท่าในวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอื่นหรือสถาบันศึกษาชั้นสูงอื่นที่สภารับรอง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ตำแหน่งอธิการว่างลง หรืออธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามี

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

รองอธิการหลายคนให้รองอธิการที่อธิการมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการไม่ได้มอบหมายให้รองอธิการที่มีอาวุโสเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการ หรือรองอธิการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภากำหนดให้กรรมการสภาโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทนอธิการ

มาตรา ๑๘ ในวิทยาลัยครูแต่ละแห่งให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาลัยครู ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ได้แก่ อธิการโดยตำแหน่ง

(๒) รองประธานกรรมการ ได้แก่ รองอธิการโดยตำแหน่ง ในกรณีที่ไม่มีรองอธิการหลายคน ให้สภาแต่งตั้งรองอธิการคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการ ส่วนรองอธิการอื่นให้เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๓) กรรมการ ซึ่งจะได้เลือกตั้งจากหัวหน้าสำนักงานอธิการ และหัวหน้าคณะวิชาจำนวนไม่เกินเก้าคน

(๔) กรรมการ ซึ่งจะได้เลือกตั้งจากคณาจารย์ประจำในวิทยาลัยครูจำนวนเท่ากับกรรมการตาม (๓)

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สภาแต่งตั้งจากบุคคลภายนอก โดยคำแนะนำของประธานกรรมการ รองประธาน

กรรมการ และกรรมการตาม (๓) และ (๔) มีจำนวนเท่ากับ กรรมการตาม (๓)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำวิทยาลัยครูซึ่งสภาแต่งตั้งให้ ดำรงตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ก็ได้

ให้หัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นเลขานุการคณะกรรมการ ประจำวิทยาลัยครู

มาตรา ๒๐ การเลือกตั้งกรรมการประจำวิทยาลัยครูตาม มาตรา ๑๘ (๓) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการ รองอธิการ หัวหน้า คณะวิชาและหัวหน้าสำนักงานอธิการเป็นผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งกรรมการประจำวิทยาลัยครูตามมาตรา ๑๘ (๔) ให้บรรดาคณาจารย์ประจำเป็นผู้ลงคะแนนเลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้ กำหนดเป็นข้อบังคับของสภา

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยครูตามมาตรา ๑๘ มีอำนาจและหน้าที่ดังนี้

(๑) วางระเบียบของวิทยาลัยครูด้วยความเห็นชอบ ของสภา

(๒) พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับ หลักสูตรเพื่อเสนอต่อสภา

ฉบับพิเศษ หน้า ๓๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

- (๓) จัดการวัดผลการศึกษา
- (๔) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่อธิการ
- (๕) จัดทำงบประมาณประจำปีเสนอกรมการฝึกหัดครู โดยได้รับความเห็นชอบจากสภา
- (๖) จัดทำรายงานแสดงผลงานและการรับจ่ายเงินในรอบปี

มาตรา ๒๒ ในการประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัยครู ตามมาตรา ๑๘ ให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในสำนักงานอธิการ ให้มีหัวหน้าสำนักงาน อธิการคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ในคณะวิชา ให้มีหัวหน้าคณะวิชาคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

ในภาควิชา ให้มีหัวหน้าภาควิชาคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ

และจะให้มีรองหัวหน้าสำนักงานอธิการ รองหัวหน้าคณะ วิชา หรือรองหัวหน้าภาควิชา แล้วแต่กรณี คนหนึ่งหรือ หลายคนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยก็ได้

หัวหน้าคณะวิชา รองหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าภาควิชา และรองหัวหน้าภาควิชา ให้แต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำของ วิทยาลัยครู และให้ดำรงตำแหน่งสี่ปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๒๔ คณาจารย์ในวิทยาลัยครู มีดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำหรือ ศาสตราจารย์พิเศษ

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ

มาตรา ๒๕ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ของวิทยาลัยครู

มาตรา ๒๖ ศาสตราจารย์ประจำซึ่งพ้นตำแหน่งไปโดย ไม่มีคามผิด ให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณ

มาตรา ๒๗ ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น

เล่ม ๙๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ใน
วิทยาลัยครู หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่ง
สภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมี
ผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน
ในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่ง
สภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีใน
วิทยาลัยครู หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่ง
สภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมี
ผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

(๓) ได้ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู หรือได้ปริญญาตรี
หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจาก
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำ
การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ห้าปีในวิทยาลัยครูหรือใน
มหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้
ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการ
ปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

(๔) ได้ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู หรือได้ปริญญาตรี
หรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจาก

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีเป็นพิเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏ เป็นที่รับรองของสภาว่าเป็นผลงานที่ดีเด่นและมีประโยชน์อย่างสูงหรือ

(๕) มีความชำนาญอย่างสูงในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูและได้ทำการสอน และวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดี

มาตรา ๒๘ รองศาสตราจารย์ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในวิทยาลัยครู หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดี หรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในวิทยาลัยครู หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่ง

สภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

(๓) ได้ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีในวิทยาลัยครูหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา หรือ

(๔) มีความชำนาญอย่างยิ่งในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครู และได้ทำการสอนและวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบห้าปีถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดีหรือมีผลงานทางวิชาการปรากฏเป็นที่รับรองของสภา

มาตรา ๒๕ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิดังนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีในวิทยาลัยครู หรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง

เล่ม ๔๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

---

(๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีในวิทยาลัยครูหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง

(๓) ได้ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู หรือได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครูจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปีในวิทยาลัยครูหรือในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง หรือ

(๔) มีความชำนาญในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครู และได้ทำการสอนและวิจัยในสาขาดังกล่าวมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปีถึงขั้นที่สภาเห็นว่าได้ผลดี

มาตรา ๓๐ อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิได้ปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู หรือได้ปริญญาหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งสภารับรอง หรือเป็นผู้มีความชำนาญในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครู

อาจารย์พิเศษนั้น อธิการจะได้แต่งตั้งขึ้นแต่ละปีการศึกษาตามความเห็นชอบของสภาจากบุคคลซึ่งมีคุณวุฒิเช่นเดียวกับอาจารย์ประจำ

หมวด ๓

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๓๑ สภามีอำนาจให้ปริญญาตรีในสาขาวิชาที่มีการสอนในวิทยาลัยครู

ปริญญาในสาขาวิชาใดจะเรียกชื่ออย่างไร จะใช้อักษรย่อสำหรับปริญญาในสาขาวิชานั้นอย่างไร และจะระบุชื่อวิชาเอกในวงเล็บต่อท้ายอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๓๒ สภาอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาได้รับปริญญาเกียรติยศอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรติยศอันดับสองได้

มาตรา ๓๓ สภาอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มี อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรได้ดังนี้

(๑) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรในสาขาวิชาใดที่ยังไม่ถึงชั้นปริญญา

(๒) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาเฉพาะวิชา

มาตรา ๓๔ สภามีอำนาจให้ปริญญาเกิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น แต่จะให้ปริญญา

ดังกล่าวแก่บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในกรรมการสภาหรือ
กรรมการประจำวิทยาลัยครูในวาระนั้นไม่ได้

มาตรา ๓๕ สภาจะจัดให้มีครูวิทยฐานะและเข้มวิทย-
ฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้ปริญญา
อนุปริญญา และประกาศนียบัตรก็ได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของ
ครูวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครูวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใด โดยมี
เงื่อนไขอย่างไร ให้เป็นไปตามที่สภากำหนด

มาตรา ๓๖ สภาอาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับเครื่องแบบ
เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาในวิทยาลัยครูได้ โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ผู้ใดใช้ครูวิทยฐานะ เข้มวิทยฐานะ
เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาของ
วิทยาลัยครู โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๒

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรของวิทยาลัย
ครูโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิ
ที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๘ ในระหว่างที่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้งอธิการ และกรรมการสภาผู้ทรงคุณวุฒิ ให้สภาประกอบ
ด้วยกรรมการตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) และผู้อำนวยการ
สถาบันฝึกหัดครูที่เริ่มเปิดสอนระดับปริญญาเป็นกรรมการสภา

ให้รองอธิบดีกรมการฝึกหัดครูฝ่ายวิชาการ เป็นเลขานุการ
สภาและให้หัวหน้ากองการฝึกหัดครูเป็นผู้ช่วยเลขานุการสภา

มาตรา ๓๙ การจัดการศึกษา และหลักสูตรต่าง ๆ ของ
สถาบันฝึกหัดครูที่ได้ดำเนินหรือมีอยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัติ
นี้ใช้บังคับ ให้ถือเป็นการจัดการศึกษา และหลักสูตรของสภา
ตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๔๓

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
รัฐบาลมีนโยบายขยายและปรับปรุงการศึกษาทุกระดับให้กว้างขวางและมี
คุณภาพดีขึ้น ในการนี้จะต้องผลิตครูระดับสูงเพื่อสนองนโยบาย
ดังกล่าว ประกอบกับในปัจจุบันปรากฏว่าวิทยาลัยครูในสังกัดกระทรวง
ศึกษาธิการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคได้เจริญก้าวหน้าขึ้นถึงขั้นที่
สามารถดำเนินการเปิดสอนถึงระดับปริญญาได้ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้ขึ้น